

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії БИЧКОВ Сергій Васильович 1972 року народження, громадянин України, освіта вища: 2019 році здобув вищу освіту у Чернігівському національному технологічному університеті за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», працює директором ПП «Глансфарма».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Національного університету «Чернігівська політехніка» від 25 травня 2026 року № 137, у складі: Голови разової спеціалізованої вченої ради:

РУДЕНКО Ольги Мстиславівни, доктора наук з державного управління, професора, завідувача кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

Рецензентів:

КОСАЧ Ірини Анатоліївни, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

ЛАШУК Оксани Сергіївни, кандидата наук з державного управління, доцента кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

Офіційних опонентів:

ОРЛОВОЇ Наталії Сергіївни, доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

ЯНКОВОГО Романа Васильовича, доктора економічних наук, доцента, професора кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування Закладу Вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»,

на засіданні 31 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування БИЧКОВУ Сергію Васильовичу на підставі публічного захисту дисертації «Механізми публічного антикризового управління розвитком територій» за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Дисертацію виконано у Національному університеті «Чернігівська політехніка» Міністерство освіти і науки України, м. Чернігів.

Науковий керівник ТКАЛЕНКО Наталія Валеріївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Київського національного університету технологій та дизайну.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. Дисертація виконана державною мовою, у відповідності до вимог Міністерства освіти і науки України щодо оформлення дисертації та положення про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Національному університеті «Чернігівська політехніка».

Дисертаційна робота вирішує актуальне наукове завдання щодо розвитку теоретико-методичних засад публічного антикризового управління розвитком територій та розроблення інструментарію підвищення ефективності відповідних механізмів в умовах воєнних, посткризових і відновлювальних трансформацій.

Наукова новизна результатів дисертаційної роботи полягає в тому, що:

- удосконалено понятійно-категоріальний апарат публічного управління в частині трактування механізму публічного антикризового управління розвитком територій як інтегрованої багаторівневої системи нормативно-правових, інституційних, організаційно-управлінських, фінансово-економічних, аналітичних та інформаційно-комунікаційних інструментів і процедур, що функціонують у взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування, бізнесу та громадянського суспільства. На відміну від існуючих підходів, запропоноване трактування поєднує не лише інструментальний, а й резильєнтнісний та адаптаційний виміри, що дає можливість розглядати антикризове управління як складову довгострокового розвитку територій, а не лише як реакцію на кризові явища;
 - удосконалено науково-методичні засади дослідження механізмів публічного антикризового управління розвитком територій шляхом інтеграції системного, інституційного, сітьового та резильєнтнісного підходів у єдину аналітичну рамку. На відміну від наявних досліджень, що переважно аналізують окремі управлінські інструменти або окремі стадії кризи, запропонований підхід забезпечує цілісне бачення антикризового управління як безперервного циклу превенції, реагування, відновлення та інституційного навчання, що створює методологічну основу для комплексного аналізу, проєктування та оцінювання відповідних механізмів;
 - удосконалено системну модель механізму публічного антикризового управління розвитком територій у частині поєднання стратегічного планування, гнучкої організаційної архітектури, багатоканального ресурсного забезпечення, цифрових інструментів підтримки рішень та підсистеми інституційного навчання. На відміну від існуючих моделей, зосереджених переважно на реагуванні в кризовий період, запропонована модель орієнтована на повний антикризовий цикл і враховує міжрівневу координацію суб'єктів публічної влади, що дозволяє підвищити адаптивність територіальних систем, скоротити часові лаги реагування та посилити узгодженість управлінських рішень;
 - удосконалено методику оцінки ефективності механізмів публічного антикризового управління розвитком територій шляхом інтеграції системи індикаторів інституційно-нормативного, ресурсного, інструментально-управлінського, результативного та резильєнтнісного блоків у єдиний інтегральний підхід до оцінювання. На відміну від наявних практик, які здебільшого фіксують окремі показники виконання заходів, запропонована методика забезпечує комплексне вимірювання внеску механізму у стійкість, відновлюваність та функціональну спроможність територіальних громад, що створює підґрунтя для доказового коригування управлінських рішень;
 - набули подальшого розвитку підходи до емпіричної оцінки ефективності механізмів публічного антикризового управління розвитком територій шляхом типологізації регіонів за рівнем стійкості, вразливості та результативності антикризових заходів на основі поєднання кількісних і якісних показників. На відміну від загальних описових підходів, запропонований підхід дозволяє виявляти просторові диспропорції, ідентифікувати території підвищеного ризику, фіксувати локальні успішні практики та використовувати отримані результати як аналітичну основу для формування диференційованої державної регіональної політики;
 - набув подальшого розвитку теоретичний конструкт публічного антикризового управління розвитком територій через інтерпретацію механізму як відкритої динамічної системи взаємопов'язаних функціональних блоків, що охоплюють інституційно-нормативний, організаційно-управлінський, фінансово-економічний, аналітичний, інформаційно-комунікаційний та навчально-адаптаційний компоненти. Це забезпечує перехід від фрагментарного бачення антикризового управління до цілісного проєктування механізмів публічної дії в умовах багатовимірних криз і післякризового відновлення територій.
- Основні положення та отримані наукові результати дисертаційної роботи висвітлено у

10 наукових працях, з них 3 статті у наукових фахових виданнях, 1 стаття у виданні, індексованому наукометричною базою Web of Science, 1 стаття у іноземному виданні за напрямом дисертаційної роботи та 5 публікацій у збірниках міжнародних науково-практичних конференцій:

1. Бичков С. В., Сорока В. А. Інституціональне забезпечення фінансування розвитку територіальних громад в умовах кризи. *Economic Synergy*. 2024. Вип. 1(11). С. 136-153. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2024-1-10>. (Особистий внесок автора полягає в обґрунтуванні теоретико-інституційних засад розвитку територіальних громад в умовах кризи).
2. Бичков С. В. Стратегічні напрями розвитку механізмів публічного антикризового управління територіями. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2025. № 2. С. 74-78. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-340-11>.
3. Бичков С. В. Інституційна трансформація механізмів публічного антикризового управління територіями в умовах воєнної загрози. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. 2025. № 206. С. 17-21. DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.206.17-21>
4. Erastov V., Bychkov S., Soroka V. Hromadas' finances management in the face of crisis. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2025. № 11(5). Pp. 39-46. DOI: <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-5-39-46>. (Особистий внесок автора полягає в концептуалізації проблематики антикризового управління фінансами громад).
5. Bychkov S. Aspects of public crisis management: best practices and possible implementation in Ukraine. *Socioworld-Social Research & Behavioral Sciences*. 2023. Vol. 11, issue 01. Pp. 43-49. DOI: <https://doi.org/10.36962/SWD11012023-43>
6. Bychkov S. V. Problems of financial support for the development of territories. *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу : тези виступів III Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Житомирська політехніка*, 2022. С. 210.
7. Бичков С. В. Проблеми формування механізмів публічного антикризового управління територіями. *Сучасні виклики сталого розвитку бізнесу : тези виступів IV Міжнар. наук.-практ. конф. Житомир : Житомирська політехніка*, 2023. С. 302. URL: <https://conf.ztu.edu.ua/suchasni-vyklyky-staloho-rozvytku-biznesu-tezy-iv-mizhnarodnoyi-naukovo-praktychnoyi-konferentsiyi-09-10-lystopada-2023-roku/>.
8. Бичков С. В. Особливості публічного антикризового управління розвитком територій. *Юність науки - 2023: соціально-економічні та гуманітарні аспекти розвитку суспільства : збірник тез доповідей XIII Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 26-27 квітня 2023 р.)*. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2023. С. 211. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2023/11/zbirnyk-tez-yunist-nauky-2023.pdf>.
9. Бичков С. В. Науково-методологічні підходи формування механізмів державного антикризового управління. *Сучасна парадигма публічного управління : збірник тез V Міжнародної науково-практичної конференції (30 листопада - 2 грудня 2023 р.) / за наук. ред. к.е.н., доцента Стасишина А. В.* Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2024. С. 186-189. URL: https://nung.edu.ua/sites/default/files/2024-06/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA_5_%D0%9F%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%B3%D0%BC%D0%B0_2024.pdf.
10. Бичков С. В. Оптимізація механізмів публічного управління для ефективного вирішення криз. *Юність науки – 2024: збірник тез доповідей XIV Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів і молодих вчених (м. Чернігів, 24-26 квітня 2024 р.)*. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка», 2024. С. 165. URL: <https://stu.cn.ua/wp-content/uploads/2024/04/programa-konferenciyi-yunist-nauky-2024-2.pdf>.

У дискусії взяли участь голова, рецензенти та офіційні опоненти:

РУДЕНКО Ольга Мстиславівна, голова разової спеціалізованої вченої ради, доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

КОСАЧ Ірина Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

ЛАШУК Оксана Сергіївна, кандидат наук з державного управління, доцент кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка».

ОРЛОВА Наталія Сергіївна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного управління Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

ЯНКОВОЙ Роман Васильович, доктор економічних наук, доцент, професор кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування Закладу Вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує БИЧКОВУ СЕРГІЮ ВАСИЛЬОВИЧУ ступінь доктора філософії з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Ольга РУДЕНКО

Руденко О.
М.В. Бичков
08 2026 р.